

SOCIETAT ▶ MANRESA

PROP DE TRES DÈCADES AL SERVEI DE LA SEU

Entrevista Lluís Guerrero Sala

Ha deixat la junta dels Amics de la Seu després de 28 anys. Aprofitant la seva marxa, Guerrero repassa alguns dels aspectes més rellevants d'aquesta etapa. No estalvia crítiques al bisbat, al fet que la Seu no tingui un museu com cal, i parla de la 'pèrdua' de peces de patrimoni del temple

«En la gestió de la Seu hi hauria d'haver una descentralització i un deixar fer als manresans»

▶ Guerrero creu que el fet que l'associació Amics de la Seu no formi part de l'estructura de l'Església els ha anat en contra

Gemma Camps

MANRESA

■ Lluís Guerrero Sala (Cervera, 28 d'agost del 1950) ha dedicat 28 anys a treballar per la Seu de Manresa des del moll de l'os de l'entitat que en té cura, l'associació dels Amics de la Seu. L'estiu va fer un pas al costat i va deixar la junta per passar a ser un soci més d'una entitat que, admet, no troba relleu perquè hi ha qui li atorga un contingut religiós que no té. Doctor en Medicina, expert en Antropologia Biològica i Forense i amo d'un completíssim currículum que inclou una faceta científica, mèdica, històrica, cultural i cívica, Guerrero reclama més acord entre Vic (el bisbat) i Manresa envers la Seu, ara que la federació entre les universitats de les dues ciutats ha trencat tòpics de rivalitat i la carretera ha escurçat distàncies. Entre d'altres, apunta, potser serviria per retornar a Manresa el retaule de la Santíssima Trinitat.

■ **Després de 28 anys, ha deixat la junta dels Amics de la Seu. Ha estat per qüestions personals o per les dificultats amb què han topat amb el bisbat de Vic?**

■ A les dificultats ja hi estem acostumats. Per tant, no és per això, sinó perquè 28 anys són molts anys. És més que massa. Hi he estat molts més anys dels que hauria volgut pel fet que no es trobava relleu. Però, és clar, al final he arribat a la conclusió que si anava seient a la mateixa cadira, aquest relleu no acabaria sortint mai i m'he aixecat i l'he deixat buida, i algú altre l'ocuparà perquè ningú no és indispensable. I jo seguiré lluitant per la Seu des de fora de la junta, com un soci més.

■ **Amics de la Seu és una entitat amb una mitjana d'edat força alta. S'han plantejat atraure més gent jove perquè, si no, l'associació està abocada a l'extinció.**

■ S'ha intentat a tort i a dret, però un dels problemes més grans que hi ha és que es confon quasi sempre el tema del monument amb el tema Església, i això que mai de la vida els Amics de la Seu ha estat una entitat d'Església. Ha estat una entitat cultural laica on les ideologies de cadascú són les que són. I, per tant, per a l'únic que es-

Lluís Guerrero davant de la Seu de Manresa, que defineix com la icona més important de la ciutat

tem és per al monument.

■ **Malgrat ser una entitat laica, és obligat que s'entengui amb el bisbat. Repassem una mica les diferents etapes que hi ha hagut.**

■ Fins al 2003 hi va haver el bisbe Guixí, a partir d'aquí, va començar l'episcopat del bisbe Romà, però tan important com això és qui ha estat vicari general perquè, en realitat, és qui mou els temes. Mossèn Guàrdia ho va ser fins al 2009 i, sota el seu mandat, vam treballar molt bé, formant un equip molt sòlid. Després [amb David Compte] això va canviar, i en aquests canvis hem perdut més d'un llençol. També s'han succeït canvis amb els rectors. Mentre ho va ser mossèn Franquesa, tot va anar perfecte. Després d'ell, va ser mossèn Tuneu, que potser ja no tenia la mateixa solidesa de caràcter i, fins fa poc, mossèn Boqueras.

■ **I a l'entitat?**

■ Cal destacar, sobretot, els presidents. Aquí hi ha passat gent com Massana, Sitges, Soldevila. Jo, el que conec és l'època Busquet i, posteriorment, la de Maria Pilar Pla. En Busquet va ser un home amb una formació de gestió i uns contactes molt importants, i això va ajudar molt a fer coses, a més a més de qui hi havia al bisbat, a la vicaria general i qui era rector de la Seu. Tot això ha fet que es visqués una època força plena fins cap al 2010. Ens els últims dos

EN CURT

P: **Quin és el seu racó preferit de la Seu?**

R: El sotaclaustre. Perquè és la part que explica tota la història antiga de la Seu. Hi ha des de les tombes del segle X de l'església preromànica. Veiem una galeria porxada romànica i veiem, també, el gòtic. Ho veiem tot en un sol espai.

P: **Un detall sorprenent de la Seu, per als que no en som experts?**

R: Una de les coses interessants és la lectura de tota l'epigrafia i dels signes que hi ha. Les marques de picapedrer, les plaques que hi ha que, per exemple, expliquen l'incendi de la guerra de Successió, i també les inscripcions dels sepulcres gòtics.

P: **La millor hora del dia per visitar-la?**

R: Al migdia. Aquesta Seu té una gran superfície vidrada que posa en qüestió l'estructura, però que fa que entri molta llum.

anys del seu mandat ja es va complicar moltíssim la cosa i ell es mostrava descoratjat. Des d'aleshores i en el mandat actual, hem fet sempre tot el que hem pogut, enfrontant-nos als problemes que generava el monument i els seus usos no litúrgics i als que es generaven més enllà de la comarca.

■ **Des del bisbat.**

■ ... i això ens ha dut a una certa desesperança i desànim, i creiem que en cap moment no s'ho mereix ni el monument ni la ciutat, ni el mateix bisbat ni la parròquia, ni ningú. Crec que les coses haurien d'anar diferent i hi poden anar.

■ **Això s'ha traduït a posar pals a les rodes a la iniciativa de l'entitat, bàsicament?**

■ Jo sempre he entès que si no formàvem part de l'estructura de l'Església, érem valorats com una gent estranya i que, per tant, no hi pintàvem gaire. Crec que això, si no ha estat així, ho ha semblat. I ha fet mal a tots perquè no tots els monuments tenen una associació que treballi tan intensament per tirar-los endavant. No ha anat bé.

■ **Després de les obres fetes tots aquests anys, ja no hem de patir?**

■ Sí, perquè és un monument tan gran que, mentre estàs restaurant una punta, s'està deteriorant l'altra. Tota la consolidació estructural que es va fer en el seu moment evita problemes majors, però de menors n'hi ha contantment.

« Un dels moments més crítics per a la Seu va ser quan es va construir tota la plaça [de la Reforma] »

■ **Si no s'hagués fet aquella consolidació el 2004 amb els cables sota terra, la Seu...**

■ ... estaria parcialment ensorrada. I, ara, recordem que hi ha algunes parts de les quals es desprenen pedres, i alguna, com el campanar, protegida amb xarxes perquè no caiguin a sobre de ningú.

■ **De quina de les obres que s'han fet se sent més satisfet?**

■ Si n'hagués de triar només una, triaria el portal de Santa Maria. Estava molt deteriorat. Allò es va restaurar euro a euro amb la butxaca de tots els manresans, tal com es va fer el temple.

■ **I quina troba a faltar?**

■ El museu, els vitralls i finestres i el campanar, però el més urgent, perquè el temple ha de recollir diners per fer obres, i una de les maneres és a base de turisme, sobretot cultural, és tenir els equipaments museístics en condicions.

■ **Ara tenim un museu en un espai inaccessible i en una sala que fa pena. I tenim una sala gòtica que es va restaurar amb aquesta finalitat on, de tant en tant, es fa alguna activitat.**

■ En el seu moment hi va haver institucions públiques que, en el conveni plurianual, van condicionar la inversió al fet que es comencessin a habilitar alguns espais de cara a la reubicació del museu. Un d'ells era la sala gòtica i els espais annexos, però, enlloc de fer-ne aquest ús, una vegada es va restaurar i es va fer la gran inversió, la parròquia s'ho va fer seu perquè va dir que li anava molt bé per fer reunions. Allà, hauria anat molt bé per tal d'exposar un parell o tres de peces importants, i hi hauria més llocs per fer més sales. És una altra cosa que hem perdut en aquests canvis d'orientació de la jerarquia. Actualment, hem de dir que allò no és cap museu, és una col·lecció important, que en altres llocs lluiria amb tota l'esplendor, i aquí ho tenim confinat en un espai inaccessible, amb unes condicions que no són les idònies perquè la variació tèrmica que sofreixen les peces és molt gran. Això fa temps que ho estem mesurant.

SALVADOR REDÓ

Moltes peces de fusta haurien de ser tractades pels corcs i moltes d'altres haurien d'estar més visibles, i d'altres més protegides.

■ L'única convenientment tractada és el Crist romànic (s. XII) i és perquè els Amics de la Seu en van pagar part de la restauració i la vitrina que el protegeix.

■ El que passa és que segueix estant en un lloc inaccessible i, a més, l'aspecte del lloc on és la col·lecció no és gaire estimulant. El terra està aixecat, per tant, es genera pols, àcars i corcs.

■ Què caldria pe canviar aquesta situació, en general. Perquè les coses es facin amb consens i amb sentit comú?

■ Fins ara, cal agrair moltíssim als Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat que s'hagin implicat en totes aquestes renovacions de conveni i, per tant, juntament amb l'Ajuntament, ho hagin liderat. Jo crec que tenen molt ben controlats tots els temes de l'edifici, quant a monument, a BCIN de caràcter immoble. Ara bé, no sé si no s'haurien d'implicar una mica més a revisar les peces que conté, el patrimoni de caràcter moble. En el seu temps, es va inventariar tot però, posteriorment, algunes peces s'han desubicat. Alguna peça tèxtil no es troba... S'hauria de revisar com està tot aquest inventari i crec que no només ha de ser intern, de la propietat, sinó també fet oficialment per part del Servei de Cultura.

■ On és l'inventari que es va fer?

■ No ho sé. Nosaltres l'hem demanat moltes vegades. En els estatuts dels Amics de la Seu queda ben clar que hi som per a la conservació de l'immoble i del contingut, i això no ho podem abordar si no es faciliten les coses.

■ Enguany ha plegat qui n'ha estat el director arquitecte durant prop de 40 anys, Francesc Xavier Asarta. Com definiria la petjada que ha deixat?

■ Dins la memòria de la meua estada de 28 anys allà, no sabria deslligar el monument de l'arquitecte. És una persona d'una envergadura professional tan important que serà molt difícil de substituir, per bé que estic segur que els que el succeeixen s'esforçaran moltíssim i seguiran el seu mestratge. És una persona que ha estat providencial per al edifici. I Jaume Soldevila, fent d'aparellador, també, i amb Asarta han fet un equip importantíssim.

■ També enguany fa cinc anys de l'incendi al claustre causat pels ciris oferts a Santa Llúcia. Com ho recorda?

■ La sensació de devastació absoluta del claustre en aquell moment em va fer pensar que l'aspecte que devia tenir el temple en alguns racons en la postguerra immediata no devia ser ni millor ni pitjor. Devia ser una barbaritat així. Per sort, es va recuperar.

■ Algun altre moment dolorós?

■ La plaça de la Reforma. Per a mi un dels moments més crítics va ser quan es va construir tota la

plaça. En ocasió d'allò es va suprimir el vial del Puigcardener, que encara ara ens seria molt útil, i l'estètica ultramoderna i pensada tal vegada per presentar-la a algun concurs d'arquitectura de la plaça va entrar en contradicció directa amb la dignitat i prestància d'un edifici medieval. Crec que aquell debat que es va generar va ser especialment angoixant.

■ D'on li ve aquesta gran estimació per la Seu?

■ Jo tota la vida m'he dedicat al patrimoni cultural, a l'arqueologia, al món de la història i, per tant, a l'hora de conjuminar totes coses a Manresa, pràcticament hi ha un sol punt on es concentrin.

■ N'hi ha prou amb els successius convenis per tenir cura de la basílica de la Seu?

■ Jo penso que la renovació de convenis amb una visió tan a curt termini no s'addiu ni amb tenir un pla director pensat per a 25 anys ni amb el volum del monument. Penso que s'haurien de fer plans més llargs, més agosarats. Més valents, en una paraula.

■ Més aviat s'han escurçat. I ferlos més llargs permetria no tenir aturades entre conveni i conveni, com passa ara.

■ Entre convenis hi ha períodes que no es fa res i, quan es fa, perquè ha arribat l'acord, és a correcció, sense tenir en compte en quina època de l'any estem, i potser toca fer-ho a final d'any per no perdre una subvenció determinada, però quan les circumstàncies meteorològiques són més dures. Caldria una planificació diferent.

■ Això abans no passava.

■ Aquesta planificació ja hi era. Simplement crec que s'hauria de fer una revisió d'on estem i perquè es fan les coses com es fan podent-les fer manifestament millor.

■ Els Amics de la Seu sempre havien portat el lideratge en aquest tema, i era molt pràctic.

■ I aquest lideratge encara hi és. L'únic del que es tracta és de donar-li més pas, més oportunitats, perquè Maria Pilar Pla i tot el seu equip són gent molt capacitada -experta en gestió, en temes de patrimoni, historiadors de l'art- per seguir tirant endavant com es feia abans, en perfecta connexió amb les institucions, el bisbat i qui sigui. La direcció executiva de tot té la seu a Vic, però és que el monument és a Manresa, l'utilitzem els manresans i tots els seus referents giren a l'entorn de Manresa. En la gestió de la Seu crec que hi hauria d'haver una descentralització clara de les funcions i un deixar fer als manresans, sense comprometre el bisbat.

Una altra opció seria acabar fent una concatedral que, en el seu moment, qui més va ajudar en la gestió dels problemes de la Seu i en l'acció dels Amics de la Seu, que era mossèn Fèlix Guàrdia, que deia que sí a tot, va dir que no quan se'ns va proposar.

■ Per què va dir que no?

■ No ho sé. No crec que sortís d'ell.

Mantes, habitacions de lloguer i bombones per resistir el fred

► Entitats i Ajuntament tenen en marxa diversos recursos per ajudar les persones més vulnerables per fer front a la baixada de les temperatures

MIREIA ARSO

Dos responsables de la Fundació Rosa Oriol lliurant mantes que els van portar a tres manresanes

Anàlisi

Gemma Camps MANRESA

A la Fundació Rosa Oriol, aquesta setmana els han portat unes quantes mantes que han repartit entre usuàries del cosidor, un espai de convivència i aprenentatge adreçat a dones que van a la plataforma d'aliments.

La manta, aquest article que a moltes cases s'utilitza per posar damunt les cames mentre mirem la tele, és, durant l'hivern, un salvavides per a moltes famílies amb els recursos limitats. Tan limitats que se n'han de refiar per no congelar-se quan el mercuri baixa.

A Creu Roja Manresa, explica una tècnica de l'entitat, durant l'hivern és habitual recollir mantes i roba d'abric (abric, anoracs i mitjons gruixuts) per donar-los a persones que no poden escalfar casa seva com cal. Comenta que «des de principi d'octubre ja hi ha gent que ens en demana. Quan no escalfes casa teva, sobretot en pisos que sovint no tenen uns bons aïllaments, de seguida que fa una mica de fred, fan falta». L'any passat les van exhaurir totes.

L'any passat, vint persones

Pensant en les persones que directament viuen al carrer o en infrahabitats, el que també fa l'entitat és pagar-los el relloguer d'una habitació fins al febrer, durant els mesos d'hivern. L'única condició és que «hem de saber del cert que fa tres mesos que són a la comarca perquè no volem que això es converteixi en un reclam, perquè no

LA CLAU

Deu dies seguits amb les mínimes sota zero

► Amb la d'ahir, va fer deu dies seguits que la temperatura mínima de Manresa es va situar per sota dels zero graus. La més baixa va ser el 2 de desembre, -5,5 graus. La d'ahir va ser la segona, -5,2

A la Fundació Rosa Oriol la baixada de temperatures tampoc no els ha agafat a contrapeu. Expliquen que «l'any passat ja vam fer recollida de mantes. Durant tota una setmana ens en van portar i les vam repartir». Ara, hi han tornat. Dilluns d'aquesta setmana en van repartir una cinquantena i «ara n'esperem cent més i les repartirem en breu».

D'un caixer a la residència

A banda, aquesta setmana la fundació solidària s'ha encarregat de donar sostre a una persona que dormia en un caixer. «És un usuari de les dutxes. Hi anava els dilluns i dijous, no fallava mai. No rebia cap tipus d'ajuda, li vam pagar l'alberg divendres, dissabte, diumenge i dilluns, i avui [dimarts per al lector] ja és a la residència», on ha ocupat la plaça d'una persona que ha trobat feina i pis.

Pel que fa als Serveis Socials de l'Ajuntament, «aquests dies es fa una tasca de prevenció amb les persones usuàries ja conegudes i en situació de més vulnerabilitat (sense domicili fix, acollits a casa d'altres persones, etc.) i s'ha concedit alguna ajuda puntual». D'altra banda, des del servei de teleassistència «s'ha trucat a usuaris (persones grans), especialment els més vulnerables, per explicar-los els consells bàsics per a casos de temperatures extremadament baixes, etc.». Remarquem que «no hi ha hagut una demanda especial vinculada al fred» i que «a la Policia Local no s'hi ha adreçat ningú per aquest tema». Les patrulles nocturnes tenen la instrucció, si veuen algú al carrer aquests dies, d'oferir-li algun dels recursos disponibles per passar la nit.

ho podríem assumir». Si és una persona derivada pels Serveis Socials de l'Ajuntament, «ja ho donem per vàlid perquè entenem que n'han fet el seguiment, i si és un ciutadà que ho ha detectat i ens ho diu, hi enviem un equip de persones per tal de comprovar que aquella persona viu en un infrahabitatge per vetllar que sigui cert, i enguegem el procediment». L'any passat, la Unitat d'Emergència Social de Creu Roja va donar una habitació a vint persones.

A Càritas, expliquen, donen més ajudes de butà i per als subministres i vetllen perquè no es quedin sense. Es fa en coordinació amb la taula d'emergència social i pobresa energètica del consistori. També reparteixen roba d'hivern i mantes i, si cal, com en el cas de Creu Roja, «paguem una habitació preveient tot el període d'hivern». Precisament pensant en les persones que passen dificultats, l'entitat acaba de posar en marxa la campanya *Sigues part*, adreçada a la gent que pugui fer aportacions per ajudar.